AVİM Yorum • No: 2019 / 25 • Mart 2019

AVRUPA DEĞERLERİ YABANCI DÜŞMANLIĞI TARAFTARLARI TARAFINDAN YENİDEN SORGULANIYOR

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

AVİM olarak, Almanyanın Hristiyan Sosyal Birliği Partisi (*Christian Social Union – CSU*) milletvekili ve Avrupa Halk Partisi Başkanı Manfred Weberin Avrupa Komisyonu Başkanı seçilmek için Türkiyeyi hedef alan sözlerine tepkilerimiz daha önce çeşitli yorumlarımızda ifade edilmişti. Weber, seçim günü yaklaştıkça Türkiyeye yönelik sert tutumunu artırarak devam etmektedir.

Son günlerde Avrupa Komisyonu Başkan Adayı Manfred Weber, yabancı düşmanlığının ve ırkçılığın tepe noktasının yaşandığı Avrupada en fazla konuşulan isimlerden biri olarak ön plana çıkmaktadır. Weberin Türkiye konularında adının geçmesinin sebebi ise Avrupa Birliğinde Türkiyenin yerinin olmadığını kampanya sloganı olarak kullanarak Avrupa Komisyonu Başkanı olmayı hedeflemesidir. Weber, Türkiyenin AB üyeliğine karşı çıkarken ırkçı ve ayrımcı kimliğini de öne çıkaran açıklamalarda bulunmaktadır. Yabancı düşmanlığı ve ırkçılık konularında aşırı sağ ile aynı çizgide olmadığını vurgulamaya özen gösterirken, ABnin yaşamakta olduğu yabancı düşmanlığı ve ırkçılıkla mücadelede inandırıcı bir görüntü çizememektedir.[1]

Aşırı sağ partilerin ve liderlerin yükselişte olması tüm Avrupayı rahatsız ettiği gibi diğer sağ liderleri de rahatsız etmektedir. Buna bir örnek olarak Macaristan Başbakanı Viktor Orbanın göçmen karşıtı söylemleri üzerine Avrupa Komisyonu Başkan Adayı Weber, Orbanın aşırı sağ popülist söylemlerinin ciddi bir tehdit oluşturduğunu ve partisi Fideszin Avrupa Parlamentosundan ihraç edilmesi gerektiğini söylemiştir.[2] Sadece Orban değil, İtalyan aşırı sağ lider Salvini ve PiS lideri Jaroslaw Kaczynski de Weber tarafından aynı şekilde değerlendirilmiştir. Buna rağmen, Türkiyeye yönelik söylemlerinin ırkçılık teşkil etmediği kanısında olacak ki kendisini aynı cephede görmemektedir. Bulduğu her fırsatta Türkiyenin ABde yeri olmadığını düşündüğünü ve Başkan seçildiği takdirde Türkiyenin ABnin parçası olmasını engelleyeceğini söyleyen Weber bu vaadini pervasızca dile getirmeye devam etmektedir.[3] Burada dikkat edilmesi gereken nokta, Weberin hem Avrupa için hem de Avrupada yaşayan Hristiyan olmayan azınlıklar açısından ciddiye alınması gereken bir tehdit unsuru oluşturduğudur. Aşırı sağ lider Orbana yönelik yaptığı çıkışın ardından, Weber'in önümüzdeki günlerde Budapeştede Viktor Orban ile anlaşmazlıklarını çözmek için bir araya geleceğini söylemesi ise hiç kuşkusuz bir tutarsızlık teşkil etmektedir.[4]

Bu durum, politik makroekonomi alanında da gözlemlenebilmektedir. İktidar ya da başkanlık uğruna sağ parti liderlerinin sol parti liderleri gibi hareket etmeleri ve diğer sağ parti liderlerine karşı ithamlarda bulunmaları siyaset tarihinde sık rastlanan bir durum olarak dikkat çekmektedir. Bu duruma yalnız ülke içinde değil, uluslararası örgütlerdeki yer kapma mücadelelerinde de Weber örneğinde olduğu gibi rastlanabilmektedir. Çoğunlukla Amerikan siyasetinde görülebilen bu kaymaya politik buluşma (*political convergence*) denilmektedir.[5]

Görüldüğü gibi, aşırı sağ partiler benzer ırkçı ve ayrıştırıcı söylemlerde bulunsalar da iktidar ya da başkanlık mücadelesinde kendi aralarında bölünmeler yaşamakta ve hatta düşmanca açıklamalara yönelebilmektedirler. Bu örnekte Manfred Weber, Viktor Orbanı ne kadar ırkçılıkla suçlasa ve Orbanın partisinin Avrupa Parlamentosu muhafazakâr grubundan ihraç edilmesini istiyor olsa da, bu durum Weberin Avrupanın ilkelerine olan bağlılığından değil, belki Orban'dan da fazla ırkçı bir tutum içinde bulunmasından kaynaklanmaktadır.

[1]Hazel Çağan Elbir, Avrupa Komisyonu Başkanı Adayı Politikalarını Türkiye Üzerinden Yürütmeye Devam Ediyor, avim.org.tr, 6 Aralık 2018, https://avim.org.tr/tr/Yorum/AVRUPA-KOMISYONU-BASKAN-ADAYI-POLITIKALARINI-TURKIYE-UZERINDEN-YURUTMEYE-DEVAM-EDIYOR

[2]Viktor Orban is Following the Wrong Political Path, spiegel.de, 1 Mart 2019, http://www.spiegel.de/international/germany/manfred-weber-viktor-orban-is-following-the-wrong-political-path-a-1255779.html

[3]Manfred Weber: Türkiye AB Ülkesi Olamaz, amerikaninsesi.com, 6 Mart 2019, https://www.amerikaninsesi.com/a/weber-turkiye-avrupa-birligi-uyesi-olamaz/4815485.html

[4]Manfred Weber to Meet Orban in Budapest amid EPP Row, Politico.eu, 10 Mart 2019, https://www.politico.eu/article/manfred-weber-to-meet-orban-in-budapest-amid-epp-row/

[5]Alberto Alesina and Howard Rosenthal, Partisan Politics, Divided Government and the Economy Political Economy of Institutions and Decisions, Cambridge University Press, 1995, s. 19.

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "AVRUPA DEĞERLERİ YABANCI DÜŞMANLIĞI TARAFTARLARI TARAFINDAN YENİDEN SORGULANIYOR." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum

No.2019 / 25. Mart 11. Erişim Kasım 01, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/AVRUPA-DEGERLERI-YABANCI-DUSMANLIGI-TARAFTARLARI-TARAFINDAN-YENIDEN-SORGULANIYOR

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır